

SAKSBEHANDLER
Jostein Gundersen

VÅR REF.
16/00065-9

ARK. Forvaltningsarkivet
312.3

DERES REF.

INNVALGSTELEFON

98202848

DERES DATO

VÅR DATO

12.04.2016

TELEFAKS
+47 22 94 04 04
postmottak@ra.no
www.riksantikvaren.no

UiB - Universitetsmuseet i Bergen - Avdeling for kulturhistorie
Postboks 7800
5007 BERGEN

Tilskudd til arkeologiske kulturminner - Statsbudsjettet 2016 kap. 1429 post 70

Riksantikvaren viser til deres brev av 15. januar med rapportering for bruk av tilskuddsmidler fra Statsbudsjettet 2015, kap. 1429, post 70. Videre viser vi til innspill om behov og ønske om prioritering av sikring av automatisk fredete kulturminner innenfor museets forvaltningsdistrikt i 2016.

Riksantikvaren har foreløpig for 2016 kr 3 957 169,- til fordeling til landsdelsmuseene til sikring av arkeologiske kulturminner, samt kr 1 042 831,- til andre prioriterte myndighetsoppgaver.

For lettere å kunne følge opp vårt ansvar for kontroll med bruk av midlene, har vi fra i år av gjort flere endringer når det gjelder rutiner for rapportering og utbetaling av tilskuddsmidlene. Vi ber derfor museet være særlig oppmerksom på avsnitt om endelig rapportering for 2015, oppdatering av Askeladden, og vilkår for rapportering og utbetaling av årets tilskudd.

Tilskudd 2016

Riksantikvaren har foretatt en fordeling av midlene basert på innsendte prioriterte lister over sikringsbehov innenfor hvert museumsdistrikt, rapporteringen av forbruk i 2015, og strategiske vurderinger.

Tilskudd til sikring av arkeologiske kulturminner: Riksantikvaren gir for 2016 kr 896 000,- til Universitetsmuseet i Bergen til sikring av arkeologiske kulturminner. Midlene skal brukes i 2016, og kan ikke overføres med mindre annet er særskilt avtalt med Riksantikvaren. Midlene skal brukes i tråd med vilkårene i dette brev.

Tilskudd til andre prioriterte myndighetsoppgaver: Riksantikvaren gir for 2016 kr 324 000,- til Universitetsmuseet i Bergen til andre prioriterte myndighetsoppgaver. Midlene skal brukes i 2016, og kan ikke overføres med mindre annet er særskilt avtalt med Riksantikvaren. Midlene skal brukes i tråd med vilkårene i dette brev.

Samlet tilskudd til Universitetsmuseet i Bergen for 2016 er kr 1 220 000,-

Vilkår for tilskudd 2016

Tilskuddet skal brukes til følgende prioriterte myndighetsoppgaver i 2016:

- Dekke utgifter i forbindelse med nødvendig faglig assistanse etter initiativ fra regionalforvaltningen eller Riksantikvaren. Herunder gi råd, delta i møter, foreta befaringer og lignende.
- Dekke utgifter til utgraving og annet sikringsarbeid for å ivareta den vitenskapelige kildeverdien til truede arkeologiske kulturminner i de tilfeller hvor reglene i kulturminneloven § 10 ikke kommer til anvendelse, og det ikke finnes noen tiltakshaver som dekker utgiftene. Se prioritering nedenfor.
- Dekke utgifter til bistand til regionalforvaltningen, Riksantikvaren eller politiet i kulturminnekriminalitetssaker.
- Dekke utgifter til nødvendige samarbeidsmøter, etter initiativ fra regionalforvaltningen eller Riksantikvaren. Ved slike møter kan tilskuddet brukes til å dekke utgifter for maks to personer. Det forutsettes at slike møter ikke krever overnatting

Riksantikvaren vil understreke at midlene ikke skal dekke:

- Befaring og rådgivning som inngår i ordinær saksforberedelse i dispensasjonssaker.
- Arrangement av, eller deltakelse i fagseminarer, med mindre dette er særskilt avtalt med Riksantikvaren på forhånd.
- Deltakelse i de *faste årlige* nasjonale eller regionale samarbeidsmøtene med Riksantikvaren og/eller regionalforvaltningen.
- Nyregistreringer eller kontrollregistreringer av automatisk fredete kulturminner og skipsfunn.

Følgende prioriterte sikringsundersøkelser er det bevilget midler til gjennomføring av i 2016:

- Id 45876: Skadet tuft på Runde i Herøy kommune, Møre og Romsdal. Kr 700 000,-
- Id 90573: Skilting på Hespriholmen, Bømlo kommune, Hordaland. Kr 196 000,-
- Ringshornet, m.fl.: Fonnefunn. Møre og Romsdal. Kr 300 000,- (**overførte midler fra 2015**).

Resterende del av tilskuddet (kr 324 000,-), skal brukes til andre prioriterte myndighetsoppgaver i 2016, i tråd med opplistingen over.

Samlet rapporteringssum for Universitetsmuseet i Bergen for 2016 blir da kr 1 520 000,-

Rapportering 2015

Universitetsmuseet i Bergen fikk kr 1 750 000,- i tilskudd over post 70 i 2015. Kr 1 470 000,- var til prioriterte sikringsundersøkelser, og kr 280 000,- var til andre prioriterte myndighetsoppgaver, herunder evaluering av Prøveprosjektet.

I e-post av 4. september 2015 fikk Universitetsmuseet i Bergen tillatelse til å omprioritere omfang av de prioriterte undersøkelsene for å ferdigstille undersøkelser som var blitt mer omfangsrike enn planlagt. På grunn av særlige vær- og snøforhold i fjellet i 2015, fikk

Universitetsmuseet også tillatelse til å overføre kr 300 000,- som var øremerket Ringshornet, til 2016. Samlet rapporteringssum for Universitetsmuseet i Bergen er derfor kr 1 450 000,-.

Universitetsmuseet i Bergen har rapportert å ha brukt kr 1 100 501,- av kr 1 170 000,- til sikringsundersøkelsene som var prioritert av Riksantikvaren i 2015. Dette er kr 69 499,- mindre enn tilskuddet til de prioriterte sikringsundersøkelsene i 2015, når kr 300 000,- til Ringshornet er overført til 2016. Videre har museet brukt midler på tre andre undersøkelser i 2015. To av disse var det søkt om midler til, men disse ble ikke prioritert av Riksantikvaren. **Vi kan derfor ikke godkjenne at overskudd fra de prioriterte undersøkelsene brukes til disse.** Vi har også notert oss at to av undersøkelsene gjelder kulturminner som har blitt påtruffet ved arbeids gang (Nedre Øygarden i Lærdal, og Kaupanger i Sogndal). Vi vil i denne sammenheng minne museet om kulturminneloven § 8 annet ledd. Ut i fra de opplysningene vi har tilgjengelig, ser det ut til at begge disse sakene opprinnelig burde ha vært håndtert i tråd med denne bestemmelsen.

Universitetsmuseet har videre rapportert å ha brukt kr 345 729,- til andre prioriterte myndighetsoppgaver i 2015. Det er kr 65 729,- mer enn tilskuddet for 2015.

Samlet sett viser dette at Universitetsmuseet i Bergen har rapportert å ha brukt kr 1 446 230,- av tilskuddet på kr 1 450 000,- for 2015, når kr 300 000,- til Ringshornet overføres til 2016. Dette gir foreløpig et samlet underforbruk på kr 3 770,-

Universitetsmuseet skriver at de arkeologiske rapportene fra undersøkelsene i 2015 er under ferdigstilling, og vil bli oversendt Riksantikvaren i løpet av våren. Siden rapportarbeidet ikke er slutført, kan det heller ikke foreligger endelig sluttregnskap fra de enkelte undersøkelsene. *Riksantikvaren kan derfor ikke endelig godkjenne rapporten for 2015.*

Endelig rapportering på bruk av tilskudd til prioriterte sikringsundersøkelser i 2015

Før Riksantikvaren endelig kan godkjenne bruk av tilskuddsmidler til prioriterte sikringsundersøkelser i 2015 og tidligere år, må vi ha tilsendt endelig regnskap og rapport for gjennomført arbeid. Vi ber derfor om at endelige rapporter og regnskap for utførte sikringsundersøkelser i 2015 og tidligere år oversendes senest 1. desember 2016. Rapportering skal skilles fra tilskudd for 2016, og omfatte samlet rapportering for hele det tilgjengelige beløpet til sikringsundersøkelser (ikke andre prioriterte oppgaver) i 2015, i alt kr 1 170 000,-, siden kr 300 000,- til Ringshornet er overført til 2016. *Endelig godkjenning av rapportering for tilskudd i 2015 er en forutsetning for tilskudd i 2017.*

Endelig rapport for 2015 bes oversendt elektronisk til postmottak@ra.no, med tydelig merking av oversendelsen med saksnummer 15/00970. Dette gjelder også arkeologifaglige rapporter dersom disse ikke sendes samtidig med annen rapportering. Regnskap skal foreligge i en av Riksantikvarens regnskapsmalere.

Sikringsbehov i 2016

I alt har Riksantikvaren fått melding om sikringsbehov for mer enn 60 ulike lokaliteter over hele landet, og samlet innmeldt sikringsbehov er på nesten 19 millioner kroner. Universitetsmuseet i Bergen har meldt inn behov for sikring for om lag 2,6 millioner kroner. Det er et stort gap mellom innmeldte behov for sikring, og tilgjengelige midler. Det har derfor vært nødvendig å foreta strenge prioriteringer blant de omsøkte sikringsprosjektene. I 2016 har Riksantikvaren *blant annet* valgt å vektlegge prosjekter som sikrer arkeologiske kulturminner *in situ*.

Når det gjelder tufta på Runde i Herøy kommune mener Riksantikvaren at det skisserte arbeidsomfanget, inkl prøver, konservering med mer, er for omfattende. Vi gir derfor mindre i tilskudd til dette prosjektet enn det museet har søkt om.

Riksantikvaren har valgt å ikke prioritere blant annet gravhaugen på Lunde i Voss. Museet har gjentatte ganger søkt om sikringsmidler til dette kulturminnet. Riksantikvaren er enig i museets påpeking av at gravhaugen har et stort potensial for formidling. Vi mener derfor at en restaurering av denne er et godt tiltak. I den forbindelse vil vi imidlertid vurdere de samlede kostnadene til en slik restaurering, og ikke bare museets undersøkelse av profiler og klargjøring til fylkeskommunens arbeid. Det er naturlig at museet, gjerne i samarbeid med fylkeskommunen, er involvert i hele prosessen fra dokumentasjon til endelig slutføring av restaurering, og at vi blir presentert for en samlet prosjektplan og budsjett for dette.

Universitetsmuseet i Bergen har spilt inn behov for undersøkelse av et funnsted for metalldetektorfunn, som stammer fra gravkontekst. Vi mener at kunnskapen om hva som evt er bevart på dette stedet er for liten. Vi ber derfor museet om å vurdere en kartlegging av funnstedet og omliggende arealer med geofysiske metoder, før en eventuell sikringsundersøkelse. Riksantikvaren kan gi tilskudd til en slik undersøkelse. Vi ber derfor Universitetsmuseet i Bergen om å vurdere bruk av slike metoder, og eventuelt søke om tilskudd til dette. Dersom museet ønsker å gjennomføre en slik undersøkelse i 2016, ber vi om søknad om dette så snart som mulig.

Riksantikvaren ser det som positivt at resultatene av sikringsundersøkelsene brukes i mediasammenheng, og vi ber om å bli informert når det gjøres konkrete avtaler med media. Kontakt kan i den sammenheng rettes til saksansvarlig eller seksjonssjef hos oss.

Riksantikvaren må i forbindelse med selve utgravingene/undersøkelsene gjerne bli oppdatert om viktige funn eller resultater, slik at vi er forberedt på eventuelle henvendelser fra media om sakene. Riksantikvaren ser det også som viktig at det tydelig kommuniseres at det er staten som dekker utgiftene til undersøkelsene ved kontakt med media.

Dersom det for øvrig er behov for å gjøre endringer i våre prioriteringer av sikringsundersøkelser, skal dette først avklares skriftlig med oss.

Museet må selv ta ansvar for å varsle grunneier og andre berørte parter, samt sørge for at man har alle nødvendige tillatelser i forhold til annet lovverk eller vern av områder, herunder naturmangfoldloven.

Andre prioriterte myndighetsoppgaver

Riksantikvaren har registrert at Universitetsmuseet i Bergen har mener behovet for midler til andre prioriterte myndighetsoppgaver er vesentlig høyere enn tilskuddet fra Riksantikvaren. Vi har derfor valgt å øke tilskuddet til slike oppgaver i 2016 i forhold til tidligere år, til tross for begrensede økonomiske rammer.

Aksept av bruk av årets midler

Vedlagt følger akseptskjema for bruk av årets tilskuddsmidler. Det er en forutsetning for utbetaling av vilkårene i dette brevet aksepteres ved at skjemaet returneres oss i utfylt stand innen fire uker. Dette omfatter også oppdatering av Askeladden med relevant informasjon. Vi ber også om at museet opplyser hvilken konto beløpet skal overføres til, samt evt nødvendig merking av overføring, slik at utbetalingen kan effektueres så raskt som mulig.

Oppdatering av informasjon i Askeladden

Det vil være et økt fokus på oppdatert informasjon i Askeladden i forbindelse med sikringsundersøkelser fremover. Vi registrerer med glede at Universitetsmuseet i Bergen har sørget for at *tilstandsgrad* er riktig registrert for alle lokaliteter det søkes støtte til. Som ledd i en fremtidig overgang til bruk av Askeladden for registrering av sikringsbehov, ønsker vi også om at flere av feltene i Tilstandsfanen blir oppdatert. Det er derfor en forutsetning for utbetaling av tilskuddet at denne fanen er oppdatert med relevant informasjon, både for *Overordnet tilstand* og *Overordnet tiltak* på lokalitetsnivå, evt også på enkeltminnenivå der det er aktuelt. Vi ber Universitetsmuseet i Bergen om å oppdatere dette før aksept av vilkårene i dette brev (oversending av akseptskjema).

Askeladden skal også oppdateres for alle lokaliteter etter at det har vært gjennomført sikringsarbeider, før rapportering til Riksantikvaren. Både «Tilstand» og «Hendelser» skal fylles ut for lokalitetsnivå og enkeltminnenivå (der det er aktuelt). Dette gjelder også for undersøkelser som har blitt gjennomført med tilskudd fra 2015. Dersom museet er usikre på hvordan dette skal gjøres, kontakt Jostein Gundersen.

Utbetaling

50 % av tilskuddsbeløpet vil bli utbetalt etter mottatt akseptskjema. Resterende del av tilskuddet vil først bli utbetalt etter at vi har mottatt endelig rapport for bruk av midlene.

Rapportering og frister for bruk av årets midler

Årsrapportering for bruk av årets tilskudd er **15. januar 2017**. Endelig rapport for tilskudd til prioriterte sikringsundersøkelser er **1. november 2017**. Siste del av tilskuddet vil først bli utbetalt etter å ha mottatt endelig rapport.. Vi ber om at museet er nøye med å overholde disse fristene, av hensyn til neste års tildeling av midler.

I tillegg skal det rapporteres på følgende måte:

- Riksantikvarens rapportskjema for tilskudd over post 70 skal brukes for oppsummerende rapportering. Dette gjelder både årsrapport for 2016, samt endelig rapport for prioriterte sikringsundersøkelser i 2016.
- For hvert enkelt sikringsprosjekt skal økonomisk rapportering også skje i Riksantikvarens regnskapsmal for sikringsundersøkelser, eller Riksantikvarens ordinære regnskapsmal for arkeologiske undersøkelser. Detaljerte regnskap skal kunne forelegges ved eventuell kontroll.
- For hvert enkelt sikringsprosjekt skal arkeologifaglig rapport leveres sammen med rapportering for bruk av midlene. Riksantikvaren har ikke anledning til tildeling av ytterligere tilskudd dersom ikke alle arkeologifaglige rapporter er mottatt innen frist for endelig rapportering (**1. november 2017**), med mindre annet er *særskilt avklart med Riksantikvaren*.

All rapportering av årets tilskudd bes oversendt elektronisk til postmottak@ra.no, med tydelig merking av oversendelsen med saksnummer 16/00065. Dette gjelder også arkeologifaglige rapporter dersom disse ikke sendes samtidig med annen rapportering.

Bevilgningsreglementet

Med henvisning til Bevilgningsreglementet § 10 gjør vi oppmerksom på at Riksantikvaren har adgang til å føre kontroll med at tilskuddet benyttes etter forutsetningene. Riksrevisjonen har tilsvarende kontrolladgang hjemlet i riksrevisjonsloven.

Vennlig hilsen

Isa Trøim (e.f.)
seksjonssjef

Jostein Gundersen
seniorrådgiver

Brevet er elektronisk godkjent

Vedlegg: Akseptskjema

Kopi til: Sogn og Fjordane fylkeskommune - Kulturavd., Kulturavdelinga Postboks 173,
6801 Førde/ Hordaland fylkeskommune - Kultur- og idrettsavdelinga, Postboks 7900, 5020
BERGEN/ Møre og Romsdal fylkeskommune, Fylkeshuset Postboks 2500, 6404 MOLDE

Kontering ved tilskudd og tilsagn: <i>(for intern bruk hos Riksantikvaren)</i>					Merknad:
Konto:	Koststed:	Tilskuddsnummer:	Prosjektnr:	Innsatsnr:	
8719	493	160031xxx	70000006		

Kontering ved tilskudd og tilsagn: <i>(for intern bruk hos Riksantikvaren)</i>					Merknad:
Konto:	Koststed:	Tilskuddsnummer:	Prosjektnr:	Innsatsnr:	
8719	493	160031xxx	70000004		